

ΤΟ ΠΑΝΑΚΡΙΒΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΗΣ ΞΗΡΑΣΙΑΣ (του Τάσου Σαραντή)

✘ Είναι γνωστό ότι τα ακραία καιρικά φαινόμενα προκαλούν μεγάλες απώλειες στις καλλιέργειες και στις σοδειές, αλλά, μέχρι σήμερα, οι επιστήμονες δεν γνώριζαν ακριβώς πόση από την παγκόσμια παραγωγή χάθηκε εξαιτίας τέτοιων φαινομένων και πώς αυτή η ποσότητα, που αποτελεί μέρος της παγκόσμιας παραγωγής βασικών τροφίμων, μεταβάλλεται σε διαφορετικές περιοχές στον κόσμο. Σε μια νέα μελέτη, που δημοσιεύεται στο περιοδικό Nature, ερευνητές από τον Καναδά και τη Βρετανία εκτιμούν ότι οι σοδειές των καλλιεργειών που παράγουν δημητριακά - περιλαμβανομένων του ρυζιού, του σιταριού και του αραβόσιτου - μειώθηκαν κατά μέσο όρο 9 έως 10% στη διάρκεια ξηρασιών και καυσώνων, την περίοδο 1964-2007, με τις χειρότερες συνέπειες να καταγράφονται στη Βόρεια Αμερική, την Ευρώπη και την Αυστραλία και τα γειτονικά της νησιά. Επιπλέον, οι επιπτώσεις έχουν καταστεί μεγαλύτερες τα τελευταία χρόνια.

Οι ερευνητές ανέλυσαν στοιχεία της εθνικής γεωργικής παραγωγής από τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών για 16 δημητριακά σε 177 χώρες.

Επίσης εξέτασαν 2.800 καιρικές καταστροφές μεταξύ του 1964 και του 2007.

Όπως διαπίστωσαν, οι σοδειές των δημητριακών μειώθηκαν λόγω της ξηρασίας και της υπερβολικής ζέστης και τα επίπεδα της παραγωγής στη Βόρεια Αμερική, την Ευρώπη και την Αυστραλία μειώθηκαν κατά μέσο όρο 19,9% από τις ξηρασίες και μόνο - σχεδόν το διπλάσιο του παγκόσμιου μέσου όρου.

Επιπλέον, η μέση επίπτωση των πρόσφατων ξηρασιών (μεταξύ του 1985 και του 2007) επέφερε μια απώλεια 13,7%, η οποία είναι κατά 7% μεγαλύτερη από το 6,7% που αφορούσε τις επιπτώσεις των ξηρασιών που σημειώθηκαν νωρίτερα, μεταξύ 1964 και 1984.

Οι λόγοι γι' αυτό δεν είναι σαφείς.

«Βρήκαμε ότι η μέση επίπτωση των καταστροφών της ξηρασίας στις καλλιέργειες έχει επιδεινωθεί», δήλωσε ο Κόρεϊ Λεσκ στο «Livescience»:

«Αλλά εξακολουθεί να εξετάζεται κατά πόσον οι ίδιες οι ξηρασίες έχουν γίνει δριμύτερες, λόγος για τον οποίο μια άλλη εξήγηση θα μπορούσε να είναι ότι οι καλλιέργειες έχουν γίνει πιο ευαίσθητες στην ξηρασία κατά τη διάρκεια των δεκαετιών. Και αν έχουν γίνει πιο ευαίσθητες ήδη, αυτό είναι ανησυχητικό για τη μελλοντική απόδοση των καλλιεργειών σε έναν κόσμο με χειρότερες ξηρασίες. Αυτό μπορεί να σημαίνει, υποθετικά, ότι είμαστε ήδη σε λάθος δρόμο όσον αφορά την προσαρμογή των καλλιεργειών μας στην κλιματική αλλαγή».

Μία από τις διαπιστώσεις της μελέτης είναι ότι οι απώλειες στην παραγωγή λόγω των ξηρασιών συσχετίζονται τόσο με τη μείωση στις συγκομιζόμενες εκτάσεις όσο και με τις αποδόσεις των καλλιεργειών, ενώ η ακραία θερμότητα μείωσε κατά κύριο λόγο τις αποδόσεις.

Οι επιστήμονες κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι ξηρασίες προκάλεσαν μερικές και ολικές ζημιές στις καλλιέργειες, με αποτέλεσμα την πτώση τόσο στην απόδοση όσο και στην έκταση των συγκομιδών. Οι καύσωνες, αντίθετα, είχαν ως αποτέλεσμα μόνο τη μείωση των αποδόσεων.

«Οι ξηρασίες μπορεί να προκαλέσουν πιο ολοκληρωμένες καταστροφές των καλλιεργειών, ίσως επειδή μπορεί να διαρκούν τόσο πολύ καιρό και η ζημιά που προκαλούν στις καλλιέργειες να είναι τόσο σοβαρή, ώστε οι αγρότες να μην μπαίνουν στον κόπο να μαζέψουν τη σοδειά», λέει ο Κόρεϊ Λεσκ.

«Μια άλλη πτυχή είναι ότι πλέον οι ξηρασίες θα μπορούσαν να αποθαρρύνουν τη φύτευση συνολικά, πιθανώς επειδή οι αγρότες θα έχουν ξεμείνει από νερό για την άρδευση ή από χρήματα για τους σπόρους».

Σοβαρές επιπτώσεις έχει στις καλλιέργειες σιτηρών και δημητριακών ανά τον κόσμο ο καύσωνα, που, όπως δείχνει νέα μελέτη δημοσιευμένη στο περιοδικό Nature, επιδεινώνει την επισιτιστική ανασφάλεια που πλήττει τον παγκόσμιο πληθυσμό

Το οικονομικό σκέλος

Ο ίδιος δίνει και την οικονομική διάσταση του ζητήματος:

«Σε παγκόσμιο επίπεδο, καλλιέργειες αξίας περίπου 10 δισεκατομμυρίων δολαρίων χάνονται ετησίως από την ξηρασία και τα κύματα καύσωνα», αναφέρει.

Και οι καταστροφικές συνέπειες των ακραίων καιρικών φαινομένων θα συνεχιστούν, με τις επιπτώσεις να περιλαμβάνουν και δραστικές ελλείψεις τροφίμων, επισημαίνουν οι επιστήμονες.

Κι όταν μιλούν για ελλείψεις τροφίμων, αυτό δεν συνεπάγεται απαραίτητα ότι κάποιοι θα χάσουν από το πρωινό τους το μπουλ με τα δημητριακά.

Αυτό που παραμένει σημαντικό είναι ότι τα δημητριακά αποτελούν τη βάση της παγκόσμιας διατροφής και ότι η έλλειψή τους θα μπορούσε να έχει καταστροφικές συνέπειες για τους αγρότες και τους πεινασμένους του κόσμου.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μελέτες από το Μπανγκλαντές, την Αιθιοπία και τον Νίγηρα έχουν δείξει ότι τα παιδιά έχουν αυξημένη νοσηρότητα και στασιμότητα στους ρυθμούς ανάπτυξης μετά από μια πλημμύρα ή ξηρασία, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών.

Για παράδειγμα, τα παιδιά στον Νίγηρα που έχουν γεννηθεί κατά τη διάρκεια μιας ξηρασίας έχουν περισσότερο από διπλάσιες πιθανότητες να υποσιτίζονται στην ηλικία μεταξύ ενός και δύο ετών.

Επιπλέον, το Επισιτιστικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών εκτιμά

ότι η πείνα και ο υποσιτισμός των παιδιών θα μπορούσαν να αυξηθούν έως και 20% από το 2050 ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής, ενώ από την πλευρά της η ανθρωπιστική οργάνωση Oxfam προειδοποιεί ότι οι τιμές των τροφίμων θα ανέβουν στα ύψη το 2030, αυξάνοντας το ποσοστό των πεινασμένων παγκοσμίως.

Εξάλλου, η επισιτιστική ανασφάλεια εξακολουθεί να υπάρχει στις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς υπολογίζεται ότι το 14% των αμερικανικών νοικοκυριών (17,4 εκατομμύρια) βίωσαν διατροφική ανασφάλεια το 2014, δηλαδή δυσκολία σε κάποιο σημείο κατά τη διάρκεια του έτους να προσφέρουν τα απαραίτητα τρόφιμα στις οικογένειές τους λόγω έλλειψης πόρων, σύμφωνα με μια πρόσφατη έκθεση του υπουργείου Γεωργίας των ΗΠΑ.

Πηγή/φωτογραφία: [Η Εφημερίδα των Συντακτών, efsyn.gr](http://www.efsyn.gr)